

ODGOVORI EUROPSKE KOMISIJE NA TEMATSKO IZVJEŠĆE EUROPSKOG REVIZORSKOG SUDA:

„POTPORA EU-a ZA VLADAVINU PRAVA NA ZAPADNOM BALKANU: UNATOČ NAPORIMA, TEMELJNI PROBLEMI NISU RIJEŠENI”

SAŽETAK

I. U vezi s ključnom ulogom vladavine prava u procesu proširenja, Komisija podsjeća da se politički dijalog EU-a s partnerima u proširenju o vladavini prava odvija u okviru bilateralnih sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) i kao dio strateškog procesa stabilizacije i pridruživanja (PSP). Donošenjem revidirane metodologije proširenja u veljači 2020. dodatni je naglasak stavljen na „temelje” – vladavinu prava, temeljna prava i demokraciju, reformu javne uprave i socioekonomsku stabilnost. Reforme povezane s vladavinom prava redovito se prate u okviru procesa proširenja EU-a i o tome se izvješćuje, posebno u izvješćima po zemljama u okviru Komisijina godišnjeg paketa za proširenje.

II. Uz tu snažnu političku predanost, Instrument pretpristupne pomoći (IPA) i dalje je ključan alat za mobilizaciju tehničkih i financijskih sredstava za potporu reformama koje poduzimaju partneri sa zapadnog Balkana.

Instrumentom IPA III koji su 15. rujna 2021. donijeli Europski parlament i Vijeće Europske unije povećava se kontrola od strane Unije i poboljšava usklađenost s prioritetima Unije tako što se jasno utvrđuje tematski fokus za razdoblje 2021.–2027., umjesto da se sredstva za korisnike utvrđuju na samom početku. Osim toga, programski okvir instrumenta IPA III temeljit će se na novim potrebama i njime će se osigurati ravnoteža između predvidljivosti i financiranja temeljenog na uspješnosti.

IV. Godišnja izvješća Komisije za razdoblje 2014.–2020. pokazuju da su svi partneri sa zapadnog Balkana ostvarili određeni napredak u području vladavine prava, a neki su partneri posebno pokazali dobar i trajan napredak. Učinak potpore EU-a na vladavinu prava bio je raznolik.

V. Komisija se slaže da organizacije civilnog društva i mediji imaju važnu ulogu u funkcionalnoj demokraciji utemeljenoj na vladavini prava. Komisija je u okviru instrumenta IPA II u civilno društvo i medije u regiji uložila oko 250 milijuna EUR, što su znatna i važna sredstva, koja su izravno utječu na područje vladavine prava.

Slobodi i pluralizmu medija pruža se znatna i sve veća potpora, koja se financira iz Instrumenta za civilno društvo i programa Media. Ta se djelovanja uglavnom financiraju iz omotnice za više zemalja (što omogućuje istodobno usmjeravanje potpore na sve korisnike Instrumenta pretpristupne pomoći). Višedržavna medijska potpora usmjerena je na javne radiotelevizijske kuće, sigurnost novinara, medijsku pismenost, kvalitetno novinarstvo, potporu pravosuđu, potporu medijskim kućama putem Europske zaklade za demokraciju (EED), a odnedavno je u tijeku sklapanje ugovora u iznosu od 10 milijuna EUR za potporu održivosti medijskog poslovanja.

Savjetovanje s civilnim društvom u procesu oblikovanja politika i reformi prati se u okviru redovitog političkog dijaloga s nadležnim tijelima o reformi javne uprave (npr. u okviru posebnih skupina za reformu javne uprave (PAR)) i jedno je od tri prioriteta područja godišnjeg praćenja „Smjernica za potporu civilnom društvu Glavne uprave za proširenje” koje financira EU, a provodi se u okviru tehničke pomoći EU-a organizacijama civilnog društva (TACSO). Oba su alata od izravne važnosti za područje vladavine prava. Ta se analiza zatim uzima u obzir u Komisijinu praćenju, izvješćivanju i dijalogu o politikama.

VI. Komisija dodjeljuje znatnu potporu i sredstva za smanjenje rizika uzrokovanih ograničenim administrativnim kapacitetima. Povećanje administrativnih kapaciteta glavni je cilj Komisijina

djelovanja u regiji i ona ga sustavno podupire i izvan projekata u području vladavine prava, pružanjem tehničke pomoći (među ostalim u partnerstvu s OECD-om/u okviru potpore poboljšanju uprave i upravljanja (SIGMA)) i ciljane financijske potpore za to područje te političkim dijalogom.

U širem smislu, znatna se potpora pruža provedbi reformi javne uprave u okviru dugoročnijeg državotvornog procesa kako bi zapadni Balkan ispunio kriterije za članstvo u EU-u.

Kad je riječ o uvjetovanosti u okviru instrumenta IPA II, Komisija ističe da Uredba o instrumentu IPA II sadržava stroge odredbe o prilagodbi pomoći u slučaju ograničenog napretka ili rezultata, kojima se koristila Komisija. Komisija dodatno upućuje na svoj odgovor u odlomku 40.

VIII. (1. natuknica) Komisija prihvaća preporuku.

(2. natuknica) Komisija i ESVD djelomično prihvaćaju preporuku.

Komisija i ESVD naglašavaju da u znatnoj mjeri podupiru civilno društvo i neovisne medije u jačanju njihova neovisnog nadziranja demokratskog društva utemeljenog na vladavini prava. U tu se svrhu financijska potpora dodjeljuje na temelju objektivnih kriterija koji su u skladu s prioritetima EU-a.

Komisija će nastaviti podupirati organizacije civilnog društva i medije u skladu sa svojim programskim okvirom. Odgovarajuća pozornost posvetit će se financiranju organizacija civilnog društva za djelovanja povezana s vladavinom prava, ali bez prethodnog izdvajanja sredstava.

Komisija smatra da je financiranje projekata najprikladniji oblik financiranja organizacija civilnog društva s obzirom na to da je organizacijska potpora inherentno rizična jer stvara ovisnost.

(3. natuknica) Komisija djelomično prihvaća preporuku.

Komisija podsjeća da je Uredba o instrumentu IPA III pravni okvir za pojačanu prilagodbu područja primjene i intenziteta pomoći u slučaju znatne regresije ili kontinuiranog manjka napretka korisnika. Komisija će ih primjenjivati prema potrebi, uzimajući u obzir na načelo proporcionalnosti, i to od slučaja do slučaja.

(4. natuknica) Komisija prihvaća preporuku.

UVOD

7. Pouzdan okvir za borbu protiv korupcije i dobri rezultati njegove provedbe među ključnim su zahtjevima za pristupanje EU-u.

Donošenjem revidirane metodologije proširenja u veljači 2020. dodatni je naglasak stavljen na „temelje” – vladavinu prava, temeljna prava i demokraciju, reformu javne uprave i socioekonomsku stabilnost. Aspekti borbe protiv korupcije razmatraju se s obzirom na svu njihovu međusektorsku relevantnost.

Dijalog o antikorupcijskoj politici EU-a s partnerima u proširenju odvija se u okviru bilateralnih sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) i kao dio strateškog procesa stabilizacije i pridruživanja (SAP). Taj je dijalog posebno usmjeren na napredak koji je ostvaren u borbi protiv korupcije i provedbi povezanih reformi, među ostalim u pravosuđu i u pogledu pranja novca i organiziranog kriminala.

Države članice utvrdile su konkretna i sveobuhvatna privremena mjerila za borbu protiv korupcije, primjerice za Crnu Goru i Srbiju u kontekstu pregovora o pristupanju. Mjerila se odnose na pravno usklađivanje, izgradnju institucija i uspostavu dobre prakse u rješavanju predmeta korupcije (s posebnim naglaskom na predmete korupcije na visokoj razini koji mogu ugroziti pravosudni sustav i demokraciju u cjelini).

17. Napredak je ostvaren u svim djelovanjima u okviru Programa prioriteta iz Sofije.

(6. natuknica) Komisija napominje da Europska zaklada za demokraciju nije jedini, već dodatni način podupiranja neovisnih i pluralističkih medija i civilnog društva.

OPAŽANJA

27. Komisija želi pojasniti da je cilj godišnjih izvješća ocijeniti napredak zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja u području standarda EU-a i pravne stečevine EU-a te dati relevantne preporuke. Napredak u provedbi instrumenta IPA naveden je u godišnjem izvješću o provedbi instrumenata Europske unije za vanjsko djelovanje.

28. Savjetovanja s organizacijama civilnog društva redoviti su dio priprema pododborâ za pravdu, slobodu i sigurnost za sve partnere sa zapadnog Balkana. Oni redovito sudjeluju u rješavanju pitanja slobode izražavanja/okupljanja. EU često naglašava potrebu za uključivim i transparentnim savjetovanjem s civilnim društvom o reformama u području vladavine prava.

Komisija također poziva organizacije civilnog društva da komentiraju godišnja izvješća i njihove primjedbe uzima u obzir.

29. Djelovanju civilnog društva u regiji pruža se znatna financijska potpora koja iznosi oko 250 milijuna EUR za razdoblje 2014.–2020. i temelji se na srednjoročnim projektima koji se često produljuju.

Od 2009. Komisija bilateralnu i višedržavnu potporu u okviru instrumenta IPA II za civilno društvo i neovisne medije na zapadnom Balkanu i u Turskoj osigurava iz Instrumenta za civilno društvo (CSF).

Kad je riječ o financijskoj potpori civilnom društvu, CSF pruža razne oblike pomoći – tehničku pomoć organizacijama civilnog društva, kao i bespovratna sredstva za velik raspon tematskih područja. To se posebno odnosi na vladavinu prava, ali neizravno i na druge teme, kao što su reforma javne uprave, zaštita okoliša, ravnopravnost spolova itd. U razdoblju primjene instrumenta IPA II tom je potporom obuhvaćeno oko 1 000 organizacija civilnog društva.

31. Savjetovanje s civilnim društvom u procesu oblikovanja politika i reformi prati se u okviru redovitog političkog dijaloga s nadležnim tijelima o reformi javne uprave (npr. u okviru skupina za reformu javne uprave) i jedno je od tri prioriteta područja godišnjeg praćenja „Smjernica za potporu civilnom društvu Glavne uprave za proširenje” koje financira EU, a provodi se u okviru tehničke pomoći EU-a organizacijama civilnog društva (TACSO). Oba su alata od izravne važnosti za područje vladavine prava. Ta se analiza zatim uzima u obzir u Komisijinu praćenju, izvješćivanju i dijalogu o politikama.

Osim toga, redovna izvješća o praćenju reforme javne uprave koje pripremaju OECD/SIGMA sadržavaju dodatne podatke o postupcima javnog savjetovanja koji se uzimaju u obzir u Komisijinu godišnjem paketu za proširenje.

32. Komisija podržava ocjenu da su politička volja i preuzimanje odgovornosti za reforme glavni rizici za učinak i održivost potpore EU-a. Međutim, jedan projekt [pomoć u okviru IPA-e] ne može smanjiti takve rizike niti ih mogu smanjiti partneri u provedbi. Komisijina strategija za smanjenje tih rizika sastoji se od primjene političkog dijaloga i dijaloga o politikama kako bi se osigurala kontinuirana predanost reformama na visokoj razini u području vladavine prava. To je dio ključnog angažmana Komisije u pogledu proširenja.

33. Komisija dopunjuje posebna djelovanja u području vladavine prava opsežnim radom na promicanju *reforme javne uprave* u svim zemljama partnerima sa zapadnog Balkana. Taj rad pomaže u rješavanju općih strukturnih pitanja u javnom sektoru, koja se u izvješću spominju u opažanju 32. [„npr. nedostatno osoblje i osposobljavanje ili nedostatak politike zadržavanja osoblja koja dovodi do visokih stopa fluktuacije”]. Rad na reformi javne uprave uključuje potporu i smjernice, sveobuhvatno i sustavno praćenje kvalitete javne uprave (u partnerstvu s OECD-om/SIGMA-om) te redovit politički dijalog na visokoj razini.

Komisija je također podupirala ključne reforme javnih službi i jačanje reformi javne uprave na zapadnom Balkanu radi smanjenja političkog utjecaja na javnu upravu i neobjektivne fluktuacije

osoblja. Osim toga, relevantnim projektima u okviru IPA-e dodane su klauzule o smanjenju fluktuacije osoblja osposobljenog sredstvima EU-a.

38. Prilagodba pomoći u slučaju znatnih nedostataka u napretku i ostvarenim rezultatima primjenjuje se na razini djelovanja. Djelovanje se ne može provesti sve dok se ne ispune provedbeni uvjeti istaknuti u dokumentu o djelovanju. Nadalje, na djelovanje koje financira EU primjenjuje se sljedeća tvrdnja: „Neispunjavanje prethodno navedenih zahtjeva može dovesti do povrata sredstava u okviru ovog programa i/ili preraspodjele budućih sredstava”.

Komisija podsjeća da se u okviru Odbora za IPA-u s državama članicama EU-a pomno savjetuje o provedbi financiranja iz instrumenta IPA, među ostalim u pogledu prilagodbe financijske pomoći u slučaju znatne regresije ili kontinuiranog manjka napretka korisnika.

39. Komisija pažljivo primjenjuje instrument uvjetovanosti zbog njegovih brojnih implikacija, uključujući prilagodbu financijske pomoći u slučaju znatne regresije ili kontinuiranog manjka napretka korisnika. Na razini projekta situacija je jasna: ako dogovoreni uvjet nije ispunjen ili se trajno ne ostvaruje napredak u prioritetnom području reforme, nema isplate (vidjeti primjer Bosne i Hercegovine (BiH) u okviru 2.). Kad je regresija u pogledu vladavine prava u zemlji bila očigledna, Komisija je dosad bez zadržke smanjila godišnju omotnicu za određenu zemlju, kao što je primjerice učinila za Tursku u okviru instrumenta IPA II ili za Bosnu i Hercegovinu zbog manjka napretka u upravljanju. Isto tako, povećala je financijsku omotnicu za zemlje koje su postigle znatan napredak u području vladavine prava (nagrada za uspješnost, vidjeti odlomak 40.), kao što je Sjeverna Makedonija.

40. Uredba o instrumentu IPA II sadržava izričitu pravnu osnovu s mehanizmom poništenja koji omogućuje prilagodbe financijske pomoći neovisno o sektoru u slučaju znatne regresije ili kontinuiranog manjka napretka korisnika (vidjeti članak 14. stavak 2.).

Člankom 14. stavkom 2. propisuje se sljedeće: „Pomoć je ciljno usmjerena i prilagođena specifičnoj situaciji korisnika navedenih u Prilogu I., uzimajući u obzir daljnje napore potrebne za ispunjenje kriterija za članstvo, kao i kapacitete navedenih korisnika. Pomoć se razlikuje u opsegu i intenzitetu u odnosu na potrebe, predanost reformama i napredak u provedbi tih reformi.” U Smjernicama za proračunsku potporu detaljnije su opisani primjenjivi uvjeti za plaćanja.

U skladu s Uredbom, pomoć u okviru instrumenta IPA II povećana je kako bi se nagradio napredak odnosno smanjena u slučaju ozbiljne regresije. Turska je primjer u kojem su dodijeljena sredstva u godišnjem proračunu smanjena od 2017. zbog nazadovanja u pogledu temeljnih pitanja na inicijativu Komisije. Te su odluke donesene na temelju rezolucija Europskog parlamenta i Vijeća o Turskoj. Financijska omotnica za Bosnu i Hercegovinu smanjena je za otprilike polovinu dodijeljenih sredstava zbog manjka napretka u upravljanju, što je od izravne važnosti za područje vladavine prava.

Financijska pomoć Bosni i Hercegovini prilagođena je kako je Europski revizorski sud u okviru 2.

Komisija podsjeća da u sporazume o financiranju koje sklapa sa zemljama partnerima sustavno uključuje obvezu poštovanja temeljnih vrijednosti, što je dodatna pravna osnova za suspenziju ili raskid sporazuma u skladu s Financijskom uredbom. Konkretno, u sporazumima o proračunskoj potpori predviđeno je se da se isplate proračunske potpore mogu formalno suspendirati, privremeno obustaviti, smanjiti ili otkazati u slučaju nazadovanja u područjima temeljnih vrijednosti i vladavine prava.

41. U Uredbi o instrumentu IPA III utvrđeno je kako će pravila o prilagodbi financijske pomoći utjecati na pružanje financijskih sredstava. U uvodnoj izjavi 32. i odredbama (članak 8. stavak 5.) Uredbe o instrumentu IPA III navedene su potrebne pojedinosti u tom pogledu.

47. U slučaju projekta br. 20 („Borba protiv teškog kriminala na zapadnom Balkanu”), završno izvješće koje je primljeno i potom odobreno u skladu s ugovornim obvezama pokazuje da je većina rezultata projekta ostvarena.

51. Komisija podsjeća da se sloboda izražavanja financira i u nizu drugih područja, prije svega u području demokracije i upravljanja te temeljnih prava. Komisija upućuje na primjedbe koje je prethodno navela u točki V.

53. Komisija ulaže veće napore u poboljšanje izrade projekata i izvješćivanja o rezultatima.

55. Komisija održivost ocjenjuje kao stupanj vjerojatnosti da se koristi/ostvareni rezultati (ostvarenja i ishodi) nastave nakon razdoblja provedbe. To uključuje pitanja kao što su razina odgovornosti korisnika, njihovi institucionalni upravljački kapaciteti te resursi koje izdvajaju za rad i održavanje rezultata po završetku projekta. Potpora Komisije tom sektoru je, i trebala bi biti, srednjoročna do dugoročna kako bi pratila temeljne reforme. To znači da će se u tom sektoru i dalje provoditi projekti, uvijek u cilju pružanja pomoći u poduzimanju sljedećeg koraka u dugom procesu.

Činjenica da postoji popratni projekt ne znači da početni projekt nije bio barem djelomično održiv.

57. Komisija ističe da su sveobuhvatne promjene u području vladavine prava dio dugoročnog procesa koji će Komisija i dalje podupirati.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

71. Godišnja izvješća Komisije za razdoblje 2014.–2020. pokazuju da su svi partneri sa zapadnog Balkana ostvarili određeni napredak u području vladavine prava, a neki su partneri ostvarili posebno dobar i trajan napredak. Učinak potpore EU-a na vladavinu prava bio je raznolik.

Preporuka br. 1 – Ojačati mehanizam za promicanje reformi vladavine prava u okviru procesa proširenja

Komisija prihvaća preporuku.

Komisija podsjeća da je u okviru revidirane metodologije proširenja postavila čvrste temelje za snažniji angažman u području vladavine prava. Vladavina prava i dalje je temelj pristupnog procesa i odredit će opću brzinu napretka svakog partnera u procesu pristupanja EU-u.

Komisija se slaže da je korisno utvrditi ciljeve i mjerila. Komisija već upotrebljava te instrumente u procesu proširenja za svaku pojedinačnu zemlju. U slučaju zemalja koje su u pregovorima o pristupanju to se postiže mjerilima za otvaranje ili zatvaranje ili privremenim mjerilima za poglavlja 23. i 24. U slučaju zemalja koje nisu u pregovorima to se čini u strateškim dokumentima, kao što je mišljenje Komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u EU-u. Te ciljeve i mjerila Komisija redovito prati i o njima izvješćuje Vijeće u svojim godišnjim izvješćima o vladavini prava u zemljama u pregovorima te u svojim godišnjim izvješćima za sve zemlje zapadnog Balkana.

74. Komisija smatra da je uloga organizacija civilnog društva vrlo važna u procesu koji prethodi pristupanju.

Djelovanju civilnog društva u regiji pruža se znatna financijska potpora koja iznosi oko 250 milijuna EUR za razdoblje 2014.–2020. i temelji se na srednjoročnim projektima koji se često produljuju.

Savjetovanje s civilnim društvom u procesu oblikovanja politika i reformi prati se u okviru redovitog političkog dijaloga s nadležnim tijelima o reformi javne uprave (npr. u okviru posebnih skupina za reformu javne uprave) i jedno je od tri prioriteta područja godišnjeg praćenja „Smjernica za potporu civilnom društvu Glavne uprave za proširenje” koje financira EU, a provodi se u okviru tehničke pomoći EU-a organizacijama civilnog društva (TACSO). Oba su alata od izravne važnosti za područje vladavine prava. Ta se analiza zatim uzima u obzir u Komisijinu praćenju, izvješćivanju i dijalogu o politikama. Redovna izvješća o praćenju reforme javne uprave koje pripremaju OECD/SIGMA sadržavaju dodatne podatke o postupcima javnog savjetovanja koji se uzimaju u obzir u Komisijinu paketu za proširenje.

Preporuka br. 2 – Pojačati potporu civilnom društvu koje sudjeluje u reformama u području vladavine prava i potporu neovisnosti medija

Komisija i ESVD djelomično prihvaćaju preporuku.

Komisija prepoznaje ključnu ulogu koju neovisno civilno društvo i mediji mogu imati u demokratskom pluralističkom društvu koje se temelji na vladavini prava. Komisija podupire civilno društvo i medije u izvršavanju njihove ključne funkcije u području vladavine prava napretkom u programiranju, provedbi i praćenju rezultata financijske potpore u iznosu od oko 250 milijuna EUR u okviru instrumenta IPA II. Osim toga, Komisija podupire civilno društvo i medije sustavnim angažmanom i savjetovanjima u kontekstu oblikovanja politika i procesa proširenja. Konkretno, organizacije civilnog društva dosljedno sudjeluju u procesima koji prate sporazume o stabilizaciji i pridruživanju te u pripremi godišnjih izvješća o proširenju. Nadalje, Komisija organizira godišnje događaje posvećene suradnji i razmjeni s civilnim društvom, kao što je Konvencija o vladavini prava u Bosni i Hercegovini. Komisija pruža i javnu potporu i potiče organizacije civilnog društva na redovito aktivno sudjelovanje i u sjedištu i na lokalnoj razini putem delegacija EU-a u zemljama partnerima sa zapadnog Balkana.

Iako ESVD ne sudjeluje u programiranju, provedbi ili praćenju rezultata za financijsku potporu iz instrumenta IPA koja je tema izvješća, pruža a) potporu u obliku političkih poruka o važnosti civilnog društva i medija u rješavanju pitanja vladavine prava; b) potporu organizacijama civilnog društva i medijima u borbi protiv dezinformiranja (u skladu s akcijskim planom EU-a za borbu protiv dezinformiranja i europskim akcijskim planom za demokraciju); i c) informiranje organizacija civilnog društva i medija na zapadnom Balkanu o angažmanu EU-a, među ostalim o procesu integracije EU-a. ESVD-ovo prihvaćanje/djelomično prihvaćanje preporuka u nastavku odnosi se na prethodno navedene zadaće.

(a) Komisija i ESVD djelomično prihvaćaju preporuku. Komisija želi istaknuti da je u okviru instrumenta IPA II uložila više od 250 milijuna EUR u organizacije civilnog društva i medije. Nastavit će podupirati organizacije civilnog društva i medije u skladu sa svojim programskim okvirom. Odgovarajuća pozornost posvetit će se financiranju organizacija civilnog društva za djelovanja povezana s vladavinom prava, ali bez prethodnog izdvajanja sredstava.

(b) Komisija i ESVD djelomično prihvaćaju preporuku. Komisija smatra da je financiranje projekata najprikladniji oblik financiranja organizacija civilnog društva s obzirom na to da je organizacijska potpora inherentno rizična jer stvara ovisnost.

(c) Komisija i ESVD prihvaćaju preporuku.

Komisija naglašava da u znatnoj mjeri podupire civilno društvo i neovisne medije u jačanju njihova neovisnog nadziranja demokratskog društva utemeljenog na vladavini prava. U tu se svrhu financijska potpora dodjeljuje na temelju objektivnih kriterija koji su u skladu s prioritetima EU-a.

(d) Komisija i ESVD prihvaćaju preporuku. Komisija već prati doprinos organizacija civilnog društva vladavini prava s pomoću namjenskog instrumenta SIGMA.

76. Komisija upućuje na svoje odgovore na odlomke VI. i 40.

Preporuka br. 3 – Ojačati uvjetovanje u okviru instrumenta IPA III

Komisija djelomično prihvaća preporuku.

Komisija primjenjuje uvjetovanost od slučaja do slučaja nakon temeljite analize i razmatranja njezina učinka. Općenitija primjena uvjetovanosti na sve financiranje iz instrumenta IPA III ne bi bila primjerena s obzirom na proporcionalnost prilagodbe predviđenu u Uredbi o instrumentu IPA III. Pri prilagodbi bi trebalo voditi računa o učinkovitosti cilja politike koji se želi postići i potrebi za izbjegavanjem neželjenih učinaka na druge prioritetne sektore.

Uredbom o instrumentu IPA III propisano je da potpora bude ciljana i prilagođena specifičnoj situaciji korisnika, uzimajući u obzir daljnje napore potrebne za ispunjavanje kriterija za članstvo, kao i kapacitete tih korisnika. Pomoć se razlikuje prema opsegu i intenzitetu u skladu s potrebama, predanošću reformama i napretkom u provedbi tih reformi (demokracija, temeljna prava, vladavina prava, suradnja u području migracija, gospodarsko upravljanje itd. (tj. načelo „više za više“)).

Uredbom o instrumentu IPA III predviđeno je da se u slučaju znatne regresije ili kontinuiranog manjka napretka korisnika instrumenta, opseg i intenzitet pomoći na odgovarajući način prilagode. Isto tako, pomoć se prilagođava i kad se ponovno počne postizati napredak.

80. Potpora EU-a potaknula je ključne reforme i važne promjene na institucionalnoj, zakonodavnoj i operativnoj razini u regiji zapadnog Balkana, kako je navedeno u prethodno navedenim primjerima.

Preporuka br. 4 – Poboljšati izvješćivanje o projektima i njihovo praćenje

- (a) Komisija prihvaća preporuku.
- (b) Komisija prihvaća preporuku.
- (c) Komisija prihvaća preporuku.